

UPRAWNIENIA DO ULGOWYCH PRZEJAZDÓW ŚRODKAMI PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO (PKP, PKS)

Od 1 sierpnia 2002 r. obowiązuje znowelizowana ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U.02.175, poz. 1440 t.j. z późn zm.). Przepisów tej ustawy nie stosuje się do komunikacji miejskiej.

- Dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawna¹ oraz jeden z ich rodziców (opiekunów)² mogą korzystać z **ulgi 78%** przy przejazdach wszystkimi pociągami (wyłącznie w 2 klasie):
- osobowymi,
 - pospiesznymi,
 - ekspresowymi,
 - Inter-City i Euro-City na terenie kraju
- oraz autobusami PKS-u (za wyjątkiem połączeń ekspresowych).

Ulga ta obowiązuje wyłącznie **przy przejazdach (tam i z powrotem)** z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do:

- przedszkola,
- szkoły,
- szkoły wyższej,
- placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- placówki oświatowo-wychowawczej,
- specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego,
- specjalnego ośrodka wychowawczego,
- ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego,
- domu pomocy społecznej,
- ośrodka wsparcia,
- zakładu opieki zdrowotnej,
- poradni psychologiczno-pedagogicznej (w tym poradni specjalistycznej),

a także:

- na turnus rehabilitacyjny.

Ulga ta przysługuje także w przypadku, **gdy jeden z rodziców/opiekunów wraca do domu po odwiezieniu dziecka do placówki lub jedzie po nie.**

Rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2002 r., Nr 179, poz. 1495 z późn. zm.).

- **Dokumentami poświadczającymi uprawnienie** dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych do ulgi są odpowiednio:
- ❖ dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:
 - legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego,
 - legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych,
 - legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych poniżej
 - ❖ dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:

¹ Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia.

² Opiekun – jedna osoba pełnoletnia.

- legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ,
 - legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ,
 - wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia,
 - wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzający częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji.
- **Dodatkowo przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej lub organizujących turnus rehabilitacyjny** należy posiadać, oprócz jednego z dokumentów wymienionych powyżej, zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające:
- termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym,
 - potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.
- ❖ **Dokumentami potwierdzającymi uprawnienie do korzystania z ulgi jednego z rodziców (opiekuna) dzieci lub młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnością są:**
- jeżeli przejazd odbywany jest wraz z dzieckiem: dokumenty dziecka wymienione powyżej,
 - jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu: zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo zaświadczenie, skierowanie, o którym mowa powyżej.
- **W innych relacjach niż określone wyżej dzieci i młodzież niepełnosprawna mają prawo do niżej wymienionych ulg.**

Z bezpłatnych przejazdów w 2 klasie pociągów PKP oraz autobusach PKS-u (oprócz ekspresowych) mogą korzystać także dzieci **do ukończenia 4 roku życia** o ile nie zajmują oddzielnego miejsca (muszą siedzieć „na kolanach”). Przejazd odbywa się na podstawie:

- jednorazowego bezpłatnego biletu, który należy pobrać w kasie biletowej. W razie kontroli brak bezpłatnego biletu traktowany jest jako przejazd „na gapę”,
- dokumentu stwierdzającego wiek dziecka, w szczególności jest to: książeczka zdrowia dziecka, dowód osobisty jednego z rodziców, paszport.

W przypadku przejazdu autobusem PKS-u w komunikacji zwykłej lub pospiesznej, gdy dziecko do 4 roku życia zajmuje oddzielne miejsce podczas podróży przysługuje mu zniżka 78%. Także w tym przypadku wymagany jest dokument potwierdzający wiek dziecka.

➤ **Dzieci w wieku powyżej 4 roku życia do rozpoczęcia odbywania rocznego przygotowania przedszkolnego (nauki w tzw. kl. „0”)** mają prawo do 37% ulgi przy przejazdach pociągami osobowymi, pospieszными i ekspresowymi oraz autobusami PKS-u w komunikacji zwykłej i przyspieszonej. Podstawą do ulgowego przejazdu jest bilet jednorazowy oraz odpowiednio:

- dokument stwierdzający wiek dziecka,
- zaświadczenie o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego wydane przez dyrektora szkoły,
- legitymacja przedszkolna dziecka niepełnosprawnego.

➤ **Dzieci i młodzież uczęszczająca do szkoły**, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia, mają prawo do:

- 49% ulgi w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusach PKS-u w komunikacji zwykłej i przyspieszonej w przypadku wykupienia imiennego biletu miesięcznego,
- 37% ulgi w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych w przypadku wykupienia biletu jednorazowego.

Dokumentem uprawniającym do ulgi jest legitymacja szkolna.

Podstawa prawna:

ustawa z dn. 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.),
rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r., Nr 179, poz. 1495 z późn. zm.)